

Bogdan Garalejić, dipl.inž., PSS INSTITUT TAMIŠ PANČEVO

ULJANA REPICA

Uljana repica na poljima južnog Banata u poslednje dve godine dostigla je površinu od 2500 ha. Kako su poljoprivrednici opredeljeni za gajenje uljane repice zbog poznate cene na početku proizvodnje i prinosa koji se u proseku kreću od 3-3,5 t/ha, očekuje se rast površina pod ovom uljaricom na poljima poljoprivrednih gazdinstava.

Ekonomski opredeljeni, zbog neodgovarajućih cena kukuruza, suncokreta i pšenice, proizvođači ulaze u proizvodnju sa jako malim znanjem i iskustvom u njenom gajenju.

Pored već postojećih kataloga semenskih kompanija sa sortama i hibridima, skrenućemo pažnju na par osnovnih stvari kod proizvodnje uljane repice.

Zemljište

Podnosi rastresita i ocedna zemljišta koja nemaju nepropusne dublje slojeve kao što je pseudoglej. Proizvodnja je stabilnija na težim zemljištima i oscilacija prinosa je manja nego kod ostalih biljnih vrsta. Odgovaraju joj i viši tereni sa lakšim mehaničkim sastavom zemljišta.

Osnovna obrada

Preporučuje se konzervacijska obrada gde se akcenat daje na obradi u malč (razrivanje) u odnosu na tanjiranje. Naravno odgovara joj i klasična obrada, raonim plugom. Osnovno je da se stvori dobar setveni sloj dubine $3\pm 0,5$ cm, ispod kojeg je tvrda posteljica za bolje ukorenjavanje. Neophodno je dobro upravljati rezervama vlage jer uljana repica zahteva od 500-750 mm padavina u vegetaciji (raspored je takođe značajan, ali o ovome drugi put).

Ukoliko je njiva tek pripremljena potrebno je ostaviti parcelu da se zemljište slegne i stabilizuje kako ne bi bilo oscilacije u dubini setve. Ako imate valjak, uradite valjanje parcele zatim setvu i još jedno valjanje.

Setva i predusevi

Rok za setvu je od polovine avgusta do polovine septembra. Naravno nekada se rok setve produži, ali vodoto računa da se to izbegava pravim izborom preduseva.

Izbegavati biljne vrste sa kojima repica deli zajedničke insekte ili bolesti, npr. suncokret, soja, slačice, grašak, mahunarke, deteline, itd. Najbolji predusevi za uljanu repicu su oni koji ostavljaju dosta vremena za kvalitetnu pripremu zemljišta rani krompir, rano povrće i strna žita (pšenica, ječam).

Sortiment i količine semena pratiti u odnosu na preporuke kompanija i rezultata oglada sa Ogladniog polja Poljoprivredne službi kojoj pripadate.

Đubrenje

Kao i kod drugih ratarskih kultura, kod uljane repice se količina i vrsta đubriva planiraju uzimajući u obzir analizu zemljišta, prinosa preduseva i predviđenog prinosa po jedinici površine. Za srednje plodno zemljište doze đubrenja bi orijentaciono bile: 120 kg/ha azota (N), oko 80 do 100 kg/ha fosfora (P_2O_5) i oko 130-150 kg/ha kalijuma (K_2O). Veći deo K i P vraća se sa žetvenim ostacima u zemljište, tj. ne iznosi se sa parcele.

Maksimalna količina N (azota) u jesen bi trebala da iznosi 30 kg/ha.

Tabela 1. Prinos ozime uljane repice u makroogledu 2016/17 PSS INSTITUT TAMIŠ PANČEVO

R.b.	Kompanija	Sorta	Prinos kg/ha	Rang
1.	KWS	Travijata	6069	4
2.	KWS	Gordon	5230	8
3.	KWS	Faktor	5739	5
4.	KWS	Turan	5208	11
5.	RWA	Edimax	6102	2
6.	RWA	Raffines	5230	8
7.	RWA	Primus	5202	12
8.	EURALIS	Hidromel	6096	3
9.	EURALIS	Darko	5691	6
10.	EURALIS	Alonso	5678	7
11.	EURALIS	Neptun	5225	10
12.	EURALIS	Odice	6344	1

Ovo su rezultati u ogledu. Proizvodnja poznaje rezultate od 5 t/ha na pojedinim parcelama, ali je prosečan prinos ostvariv kod nas 3-3,5 t/ha.